

Więści spod lasu

NUMER 12

SP NA GŁĘBOKIEM

GRUDZIEŃ 2025

W numerze, m.in.:

- Tradycja jarmarków świątecznych
- Sylwester i Nowy Rok w Polsce i w innych krajach
- Jak święta spędzają nasi nauczyciele...
- Dlaczego wręczamy sobie prezenty?
- Czym jest Barbórka?
- Wywiad z Panią Weroniką Korbal - tatuatorką
- W ogniu pytań...
- Wywiad z logopedą
- Co robią zwierzęta zimą?
- Globalne ocieplenie
- Wesołych świąt w różnych językach
- Uśmiechnij się

Dobrych świąt i wielu radosnych chwil życzą młodzi redaktorzy z PSP „Na Głębokiem” ☺

Tradycja jarmarków bożonarodzeniowych. Jak to się zaczęło?

*Zastanawialiście się kiedyś, dlaczego odbywają się u nas jarmarki świąteczne?
Skąd to się wzięło i kto to zapoczątkował?
I bardzo dobrze! Bo właśnie o tym będziemy mówić.*

Magiczny zapach pierników, światła choinek, grzane napoje i kolorowe stoiska z rękodziełem. Jarmarki bożonarodzeniowe stały się nieodłącznym elementem świątecznego krajobrazu w wielu polskich miastach. Choć ich forma współczesna jest bardzo nowoczesna, to tradycja ta sięga wieków wstecz.

Co to w ogóle jest?

Jarmarki, czyli wielkie targi, które odbywały się dawno temu kilka razy do roku, najczęściej w okolicach ważnych świąt.

Początki – czyli jarmarki w średniowieczu.

Tradycja organizowanych jarmarków przyszła do Polski z Europy Zachodniej, głównie z terenów dzisiejszych Niemiec i Austrii. Pierwsze udokumentowane jarmarki świąteczne miały miejsce w XIII i XVI wieku w Wiedniu, Dreźnie czy Monachium. Tam mieszkańcy mogli kupić produkty niezbędne na zimę i święta, takie jak: mięso, przyprawy, świece czy ozdoby.

To właśnie wtedy zaczęła się tradycja wspólnego handlowania i przygotowań do świąt w przestrzeni miejskiej.

W czasach nowożytnych (XVI-XIX w.) jarmarki zaczęły przybierać bardziej świąteczny charakter. W okresie adwentu sprzedawano ozdoby choinkowe, wypieki, zabawki i prezenty. Świąteczne stoiska stały się też miejscem spotkań mieszkańców, a nie tylko kupców.

W XX wieku, szczególnie po II wojnie światowej i w czasach PRL-u, tradycja jarmarków osłabła, handel odbywał się głównie w sklepach i halach targowych. Jednak po 1989 roku, wraz z otwarciem Polski na Europę i rozwój turystyki, jarmarki powróciły z wielką siłą!

A gdzie są najciekawsze jarmarki?

KRAKÓW

– historyczny jarmark na Rynku Głównym otoczony zabytkowymi kamienicami i Sukiennicami. Jest jednym z najbardziej klimatycznych miejsc w Polsce, w grudniu.

POZNAŃ

– słynne Betlejem Poznańskie to jarmark z wieloma wydarzeniami kulturalnymi, koncertami i kulinarnymi atrakcjami.

WROCLAW

– jarmark zajmuje cały Rynek Główny, a jego bajkowa sceneria przyciąga turystów z kraju i zagranicy.

Wisienka na torcie, czyli...

GDAŃSK

– każdego roku Targ Węglowy zapełnia się miłośnikami świątecznych klimatów, a punkty z iluminacjami można spotkać w całym mieście. Jest to niesamowite miejsce, w którym czuć przecudowne zapachy wszystkich smakowitych potraw i gorącej czekolady. A wszystkich będących tam ludzi otacza świąteczna atmosfera!

Dlaczego jarmarki są dziś tak ważne?

Jarmarki bożonarodzeniowe to nie tylko handel. To przede wszystkim budowanie świątecznego klimatu, wspólne spędzanie czasu, wsparcie dla lokalnych rzemieślników i twórców. To także część naszej kultury, tej dawnej i tej nowoczesnej.

Uwierzcie mi, nie ma nic lepszego niż spacerowanie po jarmarku i popijaniu gorącej czekolady z ludźmi, których kochamy! Uczucia, jakie czuje człowiek w taki grudniowy wieczór, oświetlony świątecznymi ozdobami i uśmiechami obcych ludzi, są nie do opisania! Więc w tym roku zaproponujcie najbliższemu spacer między kramami na jarmarku, skorzystajcie i poczujcie obejmujący Was świąteczny nastrój!

Manu Sobolewska, klasa 7

Sylwester i Nowy Rok w Polsce i poza Europą?

Koniec grudnia to moment, na który wielu z nas czeka z niecierpliwością. Sylwester – noc pełna fajerwerków, życzeń i postanowień – symbolicznie zamyka mijający rok i otwiera drzwi do kolejnego. Choć wydaje nam się, że wszędzie wygląda to podobnie, tradycje noworoczne różnią się w zależności od kraju i kultury. Warto więc zobaczyć, jak wita się Nowy Rok w odległych zakątkach świata poza Europą.

Sylwester w Polsce

W Polsce końcówka roku to przede wszystkim czas spotkań, zabawy i podsumowań. Tradycją stały się:

▪ **Zabawy sylwestrowe**

W wielu domach odbywają się imprezy, ale popularne są również bale sylwestrowe – w szkołach, klubach czy hotelach. Dla wielu osób to wyjątkowa okazja, by ubrać się elegancko, tańczyć i bawić aż do rana.

▪ **Koncerty**

W dużych miastach, takich jak Warszawa, Kraków czy Wrocław, organizowane są plenerowe koncerty z udziałem znanych artystów. O północy odbywa się wspólne odliczanie i życzenia.

▪ **Fajerwerki**

Choć w ostatnich latach coraz częściej zastępuje się je pokazami laserowymi ze względu na zwierzęta i środowisko, to w wielu miejscach wciąż można zobaczyć kolorowe rozbłyski na niebie.

▪ **Noworoczne postanowienia**

Początek roku kojarzy się z postanowieniami – nauka języka, regularna aktywność fizyczna, poprawa ocen w szkole, oszczędzanie, a czasem bardziej nietypowe cele. Czy udało się Wam któreś z postanowień wcielić w życie na dłużej niż tylko chwilowy zapal?

Nowy Rok na świecie poza Europą – niezwykła różnorodność kultur

Choć w wielu krajach obowiązuje kalendarz gregoriański i Nowy Rok świętuje się 1 stycznia, tradycje różnią się znacząco. W innych częściach świata istnieją także zupełnie odmienne kalendarze, przez co Nowy Rok obchodzi się nawet kilka miesięcy przed lub po polskim Sylwestrze.

Stany Zjednoczone

Jednym z najbardziej znanych miejsc na świecie związanych z Sylwestrem jest Times Square w Nowym Jorku. Co roku setki tysięcy osób gromadzi się tam, aby obserwować opadającą „kryształową kulę” – tradycję podtrzymywaną od 1907 roku.

W Stanach organizuje się liczne imprezy, koncerty i rodzinne spotkania. Popularny jest zwyczaj całowania bliskiej osoby o północy, co według amerykańskich wierzeń ma przynieść szczęście w miłości na kolejny rok.

Chiny

Chiński Nowy Rok nie przypada 1 stycznia – jego data zmienia się co roku, bo jest liczona według kalendarza księżycowego. Zazwyczaj wypada między końcem stycznia, a połową lutego. Charakterystyczne elementy obchodów:

- Barwne parady i smocze tańce, mające odstraszyć złe duchy.
- Czerwone koperty (hongbao), z pieniędzmi, wręczone dzieciom.
- Fajerwerki i petardy, które symbolicznie „przeganiają” pecha.
- Spotkania rodzinne i uroczyste kolacje, często z tradycyjnymi potrawami przynoszącymi pomyślność.

To jedno z najważniejszych świąt w Chinach – trwa nawet do piętnastu dni i jest czasem odnowy, pojednania i rodzinnych spotkań.

Japonia

W Japonii Nowy Rok, czyli Oshōgatsu, obchodzony jest bardzo spokojnie i refleksyjnie. Pierwszego stycznia wiele rodzin odwiedza świątynie shintō lub buddyjskie, aby pomodlić się o szczęście w nadchodzącym roku.

Ważne tradycje:

- Joya no Kane – bicie w świątynne dzwony 108. razy, co symbolicznie oczyszcza z ludzkich słabości.
- Noworoczne kartki nengajō, podobne do pocztówek świątecznych.
- Specjalne potrawy oshōgatsu-ryōri, m.in. ozoni (zupa z mochi).

Nowy Rok w Japonii jest bardziej duchowy niż huczny – to czas oczyszczenia i nowego początku.

Brazylia

W Brazylii Sylwester to święto radości, muzyki i lata – w końcu na półkuli południowej grudzień jest środkiem wakacji! Najbardziej znane obchody odbywają się na plaży Copacabana w Rio de Janeiro, gdzie gromadzą się miliony ludzi.

Charakterystyczne zwyczaje:

- Wszyscy ubierają się na biało, co ma symbolizować pokój i szczęście.
- Tańce samby, koncerty i sztuczne ognie nad oceanem.
- Składanie kwiatów i świec do morza, jako dar dla Iemanjá – bogini mórz w tradycji afro-brazylijskiej.

To jedno z najbardziej widowiskowych obchodów Nowego Roku na świecie.

Indie

Indie to kraj o ogromnej różnorodności religii i kultur, dlatego Nowy Rok obchodzi się tam na wiele sposobów – nie tylko 1 stycznia.

Najbardziej znane hinduskie święto noworoczne to Diwali, znane jako „Święto Świateł”, obchodzone jesienią. Symbolizuje zwycięstwo dobra nad złem i światła nad ciemnością.

Indyjskie tradycje noworoczne często obejmują:

- dekorowanie domów wzorami rangoli,
- lampiony oliwne diya,
- rodzinne wizyty w świątyniach,
- słodkie potrawy symbolizujące pomyślność.

Australia

W Australii Nowy Rok przypada w samym środku lata, więc świętowanie często odbywa się na plażach. Najsłynniejszy pokaz fajerwerków nad Sydney Harbour przyciąga miliony widzów z całego świata. Wielu Australijczyków organizuje pikniki, grille i spotkania na świeżym powietrzu, a świętowanie zaczyna się już od popołudnia.

Choć Sylwester w Polsce kojarzy się przede wszystkim z muzyką, zabawą i fajerwerkami, świat jest pełen najróżniejszych sposobów witania nowego roku. W jednych krajach jest to czas refleksji i duchowego oczyszczenia, w innych – święto pełne barw, tańców oraz niesamowitych zwyczajów.

Niezależnie od miejsca jedno pozostaje wspólne: nadzieja na lepszy rok, pełen nowych możliwości i pozytywnych zmian. I właśnie dlatego ta wyjątkowa noc tak mocno łączy ludzi na całym świecie.

A jak spędzają święta nasi nauczyciele? Zapytaliśmy o to nauczycielkę chemii- Panią Mariolę Królewską.

Kiedy świętują Pani wigilię, z czego wynika ta różnica?

Wigilię Świąt Bożego Narodzenia obchodzę 6 stycznia i wynika to z tego, że jest to zgodne z kalendarzem juliańskim, którym kieruje się Autokefaliczny Kościół Prawosławny w Polsce- podlega on tylko władzom kościelnym w Polsce i nie ma nic wspólnego z rosyjskim prawosławiem.

Jakie potrawy są serwowane na stole wigilijnym u Pani w domu?

Mamy dwanaście potraw. Zaczynamy od dzielenia się specjalnie upieczonym przez proboszcza chlebem, tzw. Prosforą, potem zawsze jest ząbek czosnku z solą symbolizujący zdrowie. Są pierogi z kapustą, ryba, barszcz z uszkami, żurek na zakwasie -bardzo gęsty, tzw. Kieselycja oraz napój z suszonych owoców.

Jakie są Pani ulubione świąteczne tradycje?

Kładzenie sianka pod stołem oraz mycie rąk monetą, co ma zapewnić dostatek w kolejnym roku.

Czy pomiędzy tradycyjnymi polską wigilią, a świętami, które Pani obchodzi, są widoczne jakieś większe różnice ?

Oprócz różnicy związanej z datą obchodów i tego, że nie ma u nas oplatka, nie widzę większych różni . Pasterkę również mamy o godzinie 24.00.

Jak przebiegają święta u Pani w domu?

Śpiewamy wspólnie kolędy, rozmawiamy w gronie najbliższych, odpoczywamy trochę od codziennych obowiązków. Prezenty rozdajemy tylko dzieciom w rodzinie. Zapraszamy w Boże Narodzenie najbliższą rodzinę i znajomych lub jedziemy do nich spędzić wspólnie czas.

Czy obchodzi Pani także wigilię 24 grudnia?

Tak, szykuję zawsze wigilię 24 grudnia w Szczecinie, lecz świętujemy ją w gronie bardzo małym, gdyż moi rodzice mieszkają w Gorlicach, a brat w Krakowie, więc jestem tylko ja, Bartek, Marek, babcia Wiesia i Marcin.

Jaka jest Pani ulubiona kolęda?

Moją ulubioną kolędą jest „Bóg się rodzi”. Cyrylicą pisana brzmi ona tak:

Бог ся рождає, хто ж Го може знати!

Ісус Му ім'я, Марія Му Мати!

Приспів:

Тут Ангели чудяться,

Рожденного бояться,

А віл стоїть, трясеться,

Осел смутно пасеться.

Пастиріє клячуть,
В плоти Бога бачуть,
Тут же, тут же,
Тут же, тут же, тут!

Марія Му Мати прекрасно співає,
І хор Ангельський їй допомагає!

Йосиф старенький колише Дитятко:
– Люляй же, люляй, мале Отрочатко!

Три славні царі к вертепу приходять,
Ладан і смирну, золото приносять.

А пастиріє к Ньому прибігають,
І яко Царя свого вітають.

-І ми днесь вірно к Ньому прибігаймо,
Рожденну Богу хвалу, честь віддаймо.

POEZJA NA CO DZIEN

JAN KASPROWICZ

Przy wigilijnym stole

Przy wigilijnym stole
Łamiąc opłatek święty,
Pomnijcie, że dzień ten radosny
W miłości jest poczęty;

Że, jako mówi wam wszystkim
Dawne, odwieczne orędzie,
Z pierwszą na niebie gwiazdą
Bóg w waszym domu zasiędzie.

Sercem go przyjąć gorącym,
Na ścieżaj otworzyć wrota —
Oto, co czynić wam każe
Miłość, największa cnota.

A twórczych pozbawił się ogni,
Sromotnie zamknawszy swe wnętrze,
Kto z bratem żyje w niezgodzie,
Depcąc orędzie najświętsze.

Wzajemne przebaczyć winy,
Koniec położyć usterce,
A z walki wyjdzie zwycięsko
Walczące narodu serce.

Dlaczego wręczamy sobie prezenty? Tradycje oraz prezenty w innych krajach.

Zastanawialiście się kiedyś, dlaczego wręczamy sobie prezenty? Bo ja tak! Więc dzisiaj dowiedcie się, skąd to się w ogóle wzięło!!! Wręczanie prezentów to coś więcej niż tylko miły gest. To sposób okazywania uczuć, wdzięczności oraz bliskości. Dzieje się to nie tylko w święta, ale też na urodziny, śluby czy nawet bez okazji!

Skąd wzięła się tradycja?

Już w starożytności ludzie obdarowywali się drobnymi upominkami. W Egipcie, Grecji czy Rzymie dary miały znaczenie symboliczne, a czasem nawet religijne. Z czasem tradycja ta stała się częścią wielu kultur oraz świąt, np. Świąt Bożego Narodzenia, kiedy przypomina o ważnym darze, jakim według chrześcijan było narodzenie Jezusa.

Jednak główne korzenie tej tradycji są w Starożytnym Rzymie, gdzie podarunki wręczano podczas święta Saturnaliów. W chrześcijaństwie tradycja ta zyskała nowe znaczenie, łącząc się z darem Trzech Królów dla Dzieciątka oraz legendą o świętym Mikołaju z Miry, który jako biskup pomagał ubogim i dzieciom.

Jak wygląda to w innych krajach?

JAPONIA – tu prezenty wręcza się z ogromnym szacunkiem. Ważniejsze od samego upominku jest jego opakowanie! To, w jaki sposób opakujemy prezent, pokazuje, jak bardzo jesteśmy wdzięczni danej osobie. Dodatkowo, rodziny często podziwiają świąteczne iluminacje. A jeżeli chodzi o jedzenie, to najpopularniejsze jest jedzenie smażonego kurczaka z KFC! A na słodko, (tort kurisumasu keeki)

HOLANDIA – dzieciaki dostają prezenty już 5 grudnia, a nie dopiero w święta! Tradycje obejmują uroczyste posiłki, często w formie wspólnego grillowania. Popularne dania to indyk, kaczka lub gęś, a na deser podaje się kerststol (rodzaj keksu).

USA – ile razy oglądaliście amerykańskie filmy świąteczne? Założę się, że dużo, więc pewnie wiecie, że prezenty kładzie się pod choinka wieczorem, a otwiera z rana 15 grudnia.

HISZPANIA – tutaj tradycje to budowanie szopek całymi rodzinami, śpiewanie radosnych kolęd, uroczyste posiłki oraz oczekiwanie na prezenty od Trzech Króli 6 stycznia.

Dlaczego to ważne?

Prezent to nie tylko rzecz, to gest pamięci serca. Nawet drobny upominek potrafi sprawić, że ktoś poczuje się ważny i kochany. Ja na przykład jestem bardzo szczęśliwa, gdy dostaję skarpetki w kalendarzu adwentowym lub kubek, których mam już setki. Uwielbiam też uczucie wręczania prezentów. Kocham patrzeć na uśmiechnięte twarze osób, które tak wiele dla mnie znaczą.

Barbórka, czyli święto górników, obchodzone było w tym roku w czwartek, 4 grudnia. A co to za święto?

Według tradycji górniczej w Barbórkę organizowane są huczne obchody. Dzień zaczyna się od mszy w kościele lub cechowni przy figurze świętej Barbary, a następnie organizuje się uroczyste orkiestry górnicze oraz inne atrakcje, takie jak występy artystyczne, koncerty lub bale.

Jest to dzień:

- * uhonorowania ciężkiej i niebezpiecznej pracy górników,
- * kultywowania tradycji górniczych,
- * spotkań, pochodów, biesiad i uroczystości.

Kolor pióropusza na czako oznacza rangę górnika:

Zielony- dyrektorzy generalni górnictwa

Biały- technicy, inżynierowie i dyrektorzy górniczy

Czarny- aspiranci i górnicy

Czerwony- członkowie orkiestry górniczej

Przysłowia związane ze świętem:

„Barbara po wodzie-święta po lodzie.”
„Kto w barbórkę nie pije, tego w grobie zabije.”

Klasyczne życzenia barbórkowe:

1. Z okazji Barbórki składam najserdeczniejsze życzenia pomyślności, zdrowia i bezpiecznej pracy.
2. Szczęść Boże wszystkim górnikom! Niech wasza praca będzie zawsze bezpieczna, a każdy dzień przynosi satysfakcję i spokój.
3. Z okazji górniczego święta życzę dużo zdrowia, siły do codziennych trudów, szacunku i wdzięczności otoczenia oraz opieki św. Barbary w każdej chwili pracy i życia.

Paulina Studniak, klasa 7

Wywiad z niesamowicie utalentowaną tatuatorką oraz ilustratorką - Weroniką Korbal!

Dzięki tej rozmowie, dowiemy się wielu rzeczy o tatuowaniu, projektowaniu oraz designie!

Co sprawiło, że zaczęłaś tworzyć, jaki był tego początek?

Właściwie to nie pamiętam jakiegoś konkretnego momentu. Od zawsze lubiłam robić coś kreatywnego: rysować, malować, coś zszywać, lepić – ogólnie - tworzyć. Zajmowało mi to dużo wolnego czasu, gdy byłam dzieckiem i sprawiało bardzo dużą przyjemność oraz spotykało się z dobrym odbiorem moich nauczycieli. Dlatego po szkole podstawowej wybrałam liceum plastyczne, aby jeszcze częściej móc robić takie rzeczy.

Wiemy, że oprócz tatuaży interesujesz się również designem oraz ilustrowaniem. Co było Twoim pierwszym zainteresowaniem? Czy uważasz, że ono wpłynęło na resztę?

Pierwsze było oczywiście ilustrowanie i rysowanie. Mówię "oczywiście", bo wydaje mi się naturalne, że najpierw interesujesz się rzeczami bardziej dostępnymi, które są bliżej ciebie. A w końcu design i ilustracja otaczają nas na co dzień, także w formie przedmiotów codziennego użytku. Później przyszedł tatuaż, można powiedzieć, że to była "wyższa poprzeczka", która zawsze powinna być poprzedzona nauką rysunku – bez tego nie ma nawet co sięgać po maszynkę do tatuowania.

I tak też było w moim wypadku: w pierwszej kolejności dziesięć lat nauki rysunku i malarstwa w liceum plastycznym i na studiach artystycznych, a o wiele później tatuowanie.

Czy pamiętasz swój pierwszy tatuaż? Jeżeli tak, to co to było?

Nie pamiętam, bo tak się stresowałam, że już zapomniałam! Za to pamiętam, że zepsuł mi się w trakcie tego pierwszego tatuażu zasilacz od maszynki i zrobiłam go do połowy, bo maszynka nie mogła bez niego działać. Początki były naprawdę trudne, myślałam wtedy, że nigdy się nie nauczę tatuować.

Czy już od dziecięcych lat interesowałaś się sztuką i plastyką?

Tak! Uwielbiałam przeglądać albumy z reprodukcjami dzieł sztuki, których mieliśmy sporo w domu. Mimo tego że nie wiedziałam, co dokładnie przedstawiają ilustracje w tych książkach - dopiero później dowiedziałam się na lekcjach historii sztuki w liceum plastycznym - to bardzo lubiłam do nich wracać, wiele razy. Pamiętaj, że wtedy nie było internetu i to było jedyne źródło (oczywiście poza obejrzeniem "na żywo" w galerii czy muzeum), żeby zobaczyć dzieło sztuki: grafikę, rzeźbę, obraz. Większość tych książek nawet nie miała kolorowych ilustracji, tylko czarno-białe, a i tak to było dla mnie coś ekstra!

Skąd czerpiesz inspiracje do swoich projektów?

Ze wszystkiego dookoła, z tego co widzę, słyszę, czytam. I z obcowania ze sztuką na co dzień. Mój profesor z pracowni projektowania graficznego zawsze powtarzał, że dzień bez przejrzania inspiracji - czyli albumów, portfolio artystów w internecie, żywych wystaw sztuki - jest dniem straconym. I ja się z tym całkowicie zgadzam. Oczywiście, inspirowanie się to nie kopiowanie cudzych pomysłów, żeby było jasne.

Jak wygląda Twój proces twórczy – od pomysłu do gotowego tatuażu lub grafiki?

W związku z tym, że i grafiki, i tatuaże wykonuję zawsze dla osób, które mi je zlecają, to pierwszym etapem jest rozmowa. Proszę o dokładne opisanie tematu, który mam przedstawić w grafice lub tatuażu. Wszystko notuję i zastanawiam się, jak to przełożyć na język obrazu.

Następnie wykonuję wstępny szkic/projekt, z którym wracam do osoby zlecającej i ustalamy, czy ona akceptuje mój pomysł. Po akceptacji rozpoczynam pracę nad finalną grafiką/projektem na tatuaż. Czasem po wykonaniu projektu są potrzebne jeszcze jakieś poprawki i to jest normalne. Jak widzisz, takie tworzenie to nie jest coś super spontanicznego, mimo że jest to praca kreatywna.

Czy Twoje tatuaże i grafiki mają wspólny styl, czy podchodzisz do nich indywidualnie?

Mają zupełnie inny styl. Głównie dlatego, że narzędzia którymi je wykonuję są różne i dają różny efekt. Pokażę to na przykładzie:

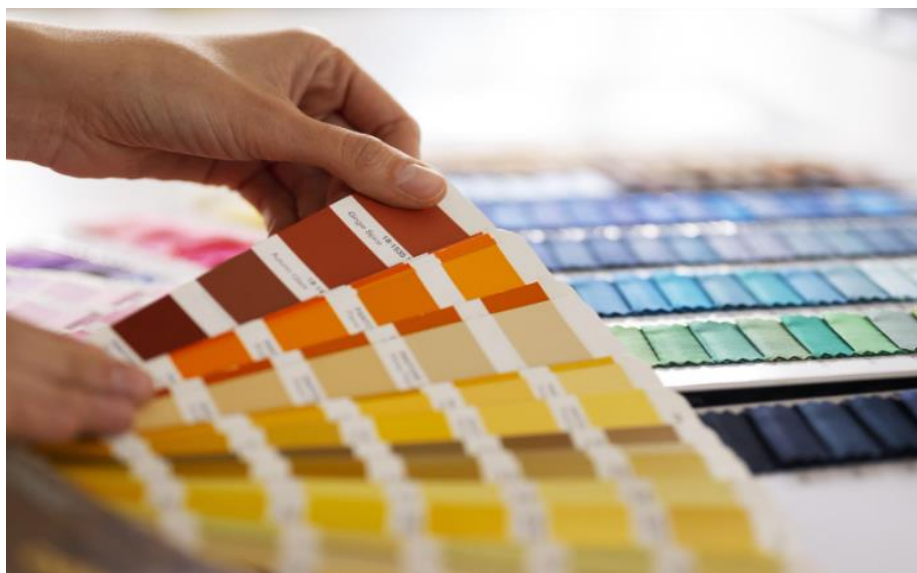

Kolorowy kot po lewej stronie to fragment projektu nadruku na koszulkę – narysowałam go dużymi kolorowymi plamami, żeby można go było bezpiecznie i bez straty szczegółów wydrukować techniką sitodruku na ubraniu.

Kot w szarości to tatuaż i jak widać, jest on bardziej delikatny i „miękki” - taki efekt mogłam uzyskać tatuując odpowiednimi igłami. W nadruku na ubraniu nie dałoby się uzyskać aż takiej delikatności i płynności cieni jak w tatuażu.

Projektujesz też wzory na ubraniach – jak wygląda praca nad takim designem?

Proces twórczy jest taki sam, jak opisałam powyżej przy ilustracji i tatuażu (czyli zlecenie od zamawiającego, szkic, projekt itd). Różnica zaczyna się na etapie przygotowania gotowego projektu do wydrukowania na ubraniu. Ubrania wciąż drukuje się najczęściej metodą sitodruku i wzór musi być narysowany w taki sposób, aby mógł zostać przeniesiony na specjalne klisze, z których wykonuje się druk. Należy również dokładnie opisać numerem każdy kolor w dokumentacji, używając specjalnego wzornika kolorów Pantone.

Wzornik kolorów Pantone, używany przy druku metodą sitodruku na ubraniach.

Zdarza Ci się tworzyć grafiki „pod emocje”? Jeżeli tak, to czy projekt odzwierciedla Twoje uczucia?

Jeśli tworzenie „pod emocje” miałooby oznaczać taki rodzaj wykonywania projektów, że nagle, w emocjach, (bo coś mnie właśnie poruszyło) siadam i zaczynam rysować na gorąco projekt, bo mam taką potrzebę, aby wyrazić w ten sposób swoje uczucia, to odpowiedź brzmi – nie. Nie pracuję w taki sposób. Co innego szybki szkic, czy zanotowanie pomysłu na grafikę/wzór na tatuaż. Zdarza mi się to robić na gorąco, gdy wpadnie mi do głowy jakiś koncept pod wpływem chwili czy wydarzeń. Zapisuję wtedy te pomysły w notatniku, aby ich nie zapomnieć i móc do nich wrócić. No i one faktycznie często odzwierciedlają moje emocje, przemyślenia. Ale dopiero później, na spokojnie, zaczynam myśleć o tym, jak to przełożyć na formę artystyczną, zanim zacznę wykonywać projekt na tatuaż lub ilustrację. Projektowanie graficzne/design graficzny (no i też tatuaż, bo to nic innego jak projektowanie graficzne, ale na skórze) to jest właśnie taki rodzaj sztuki, który jest poprzedzony przemyśleniami i tworzeniem na spokojnie, żeby znaleźć jak najlepszą formę wyrazu.

Czy są motywy lub symbole, do których często wracasz w swojej twórczości?

W tatuażu są to różne kwiaty, a w grafikach na ubrania różnego rodzaju czachy, bo akurat głównie projektuję grafiki na koszulki dla zespołów muzycznych z klimatów cięższych brzmień.

Tatuaże z motywem kwiatów.

Wiemy też, że robisz przepiękne zdjęcia swoim dziełom! Masz ulubiony aparat bądź styl fotografowania?

Dziękuję za miłe słowa. :) Staram się jak najlepiej pokazać na zdjęciach moje tatuaże i to czasem jest naprawdę trudne. I to "najlepiej" wcale nie zawsze oznacza, że zdjęcie ma być super jasne, wyraźne i ostre. Ważny jest kadr, światło, kompozycja, które budują klimat. W tej chwili robię zdjęcia telefonem Huawei P30 pro i obrabiam w aplikacji Photoshop Express. Ale marzy mi się znowu wrócić do wykonywania zdjęć tradycyjnym aparatem - lustrzanką, tak jak za czasów "przedsmartfonowych". Bo takie zdjęcia mają to coś, tę głębię, której nie da żadne AI, żaden filtr czy efekt w telefonie, aplikacji.

Czy lubisz czytać książki? Jeżeli tak to jakie?

Lubię i chętnie sięgam po wszystkie pozycje z Wydawnictwa Czarne. Są to głównie reportaże i literatura non-fiction. Niestety, coraz częściej słucham audiobooków ze względu na brak czasu. Ale dla higieny oczu i głowy staram się jak najczęściej wracać do książek papierowych, tym bardziej, że często są wydane w pięknej formie. Czyli kolejna inspiracja pod ręką! Ostatnio na targach książki widziałam takie wydanie, prawda, że piękne?

Nietypowo wydana książka, z pięknym nadrukiem kwiatów na trzonie.

W naszej szkole mamy wiele artystycznych dusz! Co poradziłabyś młodym osobom, które chcą iść w stronę kreatywnej kariery, ale się boją?

Jeśli aktywność artystyczna jest tym, co kochasz robić, a Twoja kreatywność i prace spotykają się z dobrym odbiorem, to rób to koniecznie! Ale pamiętaj - do kariery dochodzi się przez naukę i kształcenie artystyczne. Bądź przygotowany na trudności po drodze i na krytykę, która jest nieodłącznym elementem nauki sztuki w praktyce. To nie jest czasem łatwa droga, ale warta wysiłku, jeśli naprawdę chcesz to robić i się rozwijać.

Dziękuję za wywiad! Jesteś niesamowicie inspirującą osobą i jestem pewna, że zachęciłaś wiele osób z naszej szkoły to brnięcia w swoje najgłębsze marzenia!!

Manu Sobolewska, klasa 7

Poznajmy bliżej naszych nauczycieli i pracowników szkoły...

W ogniu pytań!

W cyklu „W ogniu pytań” postanowiliśmy lepiej poznać pracowników naszej szkoły. Dziś przepytaliśmy Panią Dorotę Bączyk.

Oto co nam o sobie powiedziała nauczycielka muzyki - Pani Dorota Bączyk

Co zabrałaby Pani na bezludną wyspę?... Książki.

Została Pani nauczycielem, ponieważ ...przez przypadek, chciałam być historykiem sztuki..

Gdyby Pani miała magiczne moce to... chciałabym zapewnić wszystkim miłość i spokój oraz zdrowie.

Gdyby Pani nie była nauczycielem, to prawdopodobnie zostałaby Pani...historykiem sztuki.

Wakacje to czas...wyjazdów i zwiedzania.

Wymarzone miejsce na urlop... morze.

W wolnych chwilach...czytam.

Lubię... ruch, jak się coś dzieje..

Nie lubię...kłamstwa i manipulacji.

Największą radość sprawiają mi...wnuki i dzieci.

Nie wyobrażam sobie życia bez... muzyki i pracy.

Marzę o... pokoju.

Boję się... wojny.

Ulubiony kolor ... czarny.

Ulubiony zespół muzyczny/muzyk... Metallica, Ewa Demarczyk.

Zwierzęta bliskie sercu....psy.

Thanksgiving. Co to takiego?

Thanksgiving, czyli Święto Dziękczynienia, to jedno z najważniejszych i najbardziej rodzinnych świąt w Stanach Zjednoczonych. Obchodzone jest co roku w czwarty czwartek listopada, a w Kanadzie trochę wcześniej, bo w drugi poniedziałek października. Dla wielu Amerykanów to czas odpoczynku, spotkań z rodziną, dziękowania za dobre rzeczy w życiu oraz...jedzenia.

Skąd się wzięło?

Początki tego święta sięgają 1621 roku, kiedy pierwsi osadnicy z Europy, zwani Pielgrzymami, świętowali w amerykańskim Plymouth udane zbiory. Było to możliwe dzięki pomocy rdzennych mieszkańców Ameryki, Indian, którzy nauczyli ich, jak uprawiać ziemię, polować i przetrwać surowe warunki. Wspólna uczta z Indianami trwała trzy dni i była symbolem wdzięczności oraz pokoju. Choć historia relacji kolonistów z rdzennymi Amerykanami była potem bardzo trudna, to właśnie ten moment uznaje się za początek Thanksgiving.

Jak Amerykanie obchodzą to święto dzisiaj?

Współczesne Thanksgiving to przede wszystkim spotkanie rodzinne, wspólny posiłek i czas spędzony razem. Głównym punktem dnia jest oczywiście wielka uczta, której najważniejszym daniem jest pieczony indyk (ang. turkey). Oprócz tego na stole często pojawiają się takie smakołyki jak: puree ziemniaczane z sosem, warzywa, sos żurawinowy, kukurydza oraz bardzo popularne ciasto z dyni (pumpkin pie), które w swoim tłumaczeniu oznacza tartę, ale u nas częściej używamy sformułowania ciasta.

W wielu domach obowiązkowym elementem jest także dzielenie się tym, za co jesteśmy wdzięczni. Każdy mówi coś od siebie. Dodatkowo w całych Stanach odbywają się parady. Największa i najbardziej znana jest:

Macy's Thanksgiving Day Parade!

Odbywa się w Nowym Jorku. Podczas niej można oglądać dużo dmuchanych indyków, posłuchać muzyki lub pobawić się ze znajomymi. Mnóstwo osób ogląda również futbol amerykański, bo w ten dzień odbywa się kilka ważnych meczów.

Ciekawostki!

Prezydent USA co roku „ułaskawia” jednego indyka przed zjedzeniem go! To oficjalna ceremonia!

Następny dzień po święcie, czyli Black Friday, to szaleństwo zakupowe. Sklepy są pełne ludzi, a promocje są ogromne.

W USA w ten dzień nie działają szkoły i większość firm. Dla wielu to jest ważniejszy dzień, niż np. Boże Narodzenie!

Dlaczego warto o tym mówić?

Thanksgiving to dobra okazja, żeby zastanowić się nad tym, co w życiu naprawdę ważne. W zabieganym świecie rzadko kiedy zatrzymujemy się, by podziękować za rodzinę, zdrowie czy przyjaciół. To święto przypomina, że wdzięczność jest ważna i można ją okazywać na różne sposoby, nawet bez indyka na stole!

Logopeda to specjalista, który diagnozuje i prowadzi terapię zaburzeń mowy i komunikacji. W naszej szkole mamy specjalistów logopedów. Postanowiliśmy zapytać jedną z Pań, Panią Mirosławę Breską, o kilka nurtujących nas zagadnień.

Co szkodzi rozwojowi prawidłowej mowy dziecka?

Najbardziej szkodzą: nadmierny kontakt z ekranami, mała ilość rozmów z dorosłymi, karmienie niemowlęcia wyłącznie papkami, przewlekłe infekcje i nieprawidłowy słuch.

Jakie są etapy rozwoju mowy?

Od gaworzenia, przez pierwsze słowa, proste zdania dwuwyrzowe, aż do swobodnych wypowiedzi około 3.–4. roku życia.

Czym zajmuje się logopeda?

Diagnostuje, zapobiega i koryguje zaburzenia mowy, komunikacji, oddychania, żucia i połykania.

Jak rodzic może wspomóc rozwój mowy w domu?

Rozmawiać z dzieckiem, czytać mu, bawić się w zabawy dźwiękonaśladowcze, ograniczyć ekran, dbać o prawidłowe jedzenie i ruch buzi.

Co powinno zaniepokoić rodzica?

Brak gaworzenia, brak słów po 1. roku życia, brak zdań po 2.–3. roku, niewyraźna mowa, mały kontakt wzrokowy lub niepokojące zachowania.

Kiedy wybrać się do specjalisty?

Gdy cokolwiek budzi wątpliwości – najlepiej jak najwcześniej, już w pierwszym roku życia.

Z jakimi problemami styka się logopeda?

Z opóźnionym rozwojem mowy, wadami wymowy, jąkaniem, zaburzeniami komunikacji, problemy z jedzeniem i oddychaniem.

Co może być przyczyną tych problemów?

Czynniki genetyczne, nieprawidłowy słuch, napięcie mięśniowe, czynniki środowiskowe, zbyt dużo ekranów, brak stymulacji.

Czy nadużywanie telefonu może wpływać na rozwój mowy dziecka?

Tak, bardzo. Ogranicza kontakt z dorosłym, zaburza uwagę i odbiera dziecku naturalne wzorce mowy.

Czy są jakieś mity na temat rozwoju dziecka?

Tak – np. że „chłopcy mówią później”, „samo mu przejdzie” albo że dziecko nauczy się mówić z bajek.

Jak wygląda pierwsza wizyta u logopedy?

Rozmawiam z rodzicem, obserwuję dziecko, sprawdzam słuch fonemacyjny, budowę aparatu mowy i proponuję plan terapii.

Jak długo jest Pani logopedą?

Jestem logopedą od kilku lat i stale się szkolę, aby pomagać coraz skuteczniej.

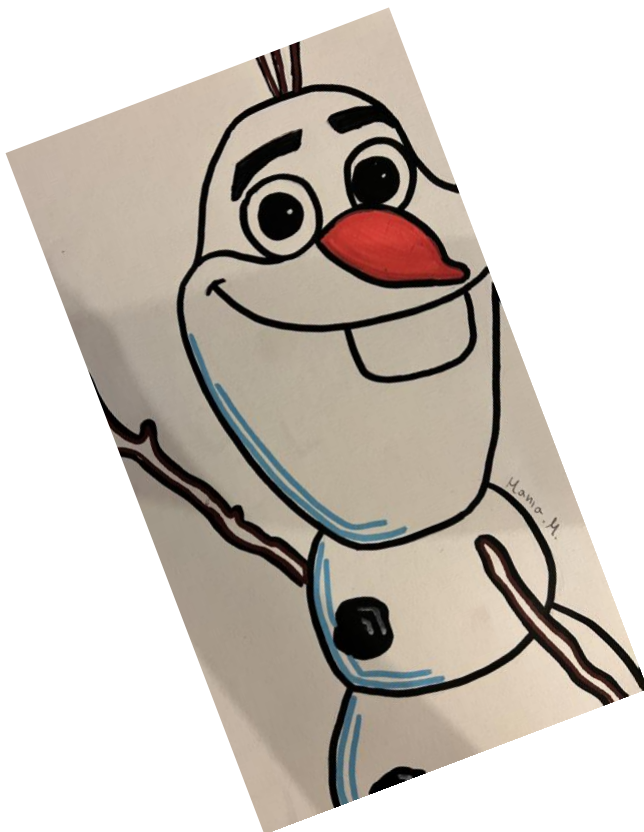
Czy praca logopedy jest fajna i łatwa?

Jest bardzo fajna, ale niełatwa – wymaga cierpliwości, wiedzy i indywidualnego podejścia do każdego dziecka.

Dlaczego Pani wybrała ten zawód?

Bo lubię pomagać dzieciom komunikować się ze światem i widzieć realne efekty swojej pracy.

Julia Abramowska- Gołąb, klasa 6

rys. Marianka Maksiak, klasa 7

Co robią zwierzęta zimą? Bo przecież też muszą się jakoś przygotować!

Gdy dni stają się coraz krótsze, liście opadają z drzew, a temperatura spada poniżej zera, dla nas to znak, że zbliża się zima. Ale nie tylko ludzie szykują się na śnieżne miesiące! Zwierzęta również muszą sobie jakoś poradzić, żeby przetrwać ten trudny czas. Każdy gatunek ma na to swój własny sposób – jedne śpią, inne się chowają, a jeszcze inne wędrują tysiące kilometrów. Dzisiaj się temu przyjrzymy!

Sen zimowy

Niektóre zwierzęta zapadają w sen zimowy, czyli stan, w którym ich organizm bardzo spowalnia. Tętno, oddech i temperatura ciała są niższe, a zwierzę praktycznie nie je ani się nie rusza. Takie zwierzęta wcześniej muszą zgromadzić dużo tłuszczu, żeby miały z czego czerpać energię.

Przykłady: niedźwiedzie brunatne, jeże, susły czy nietoperze.

Sen zimowy, ale na lekko – hibernacja i odrętwienie.

Niektóre zwierzęta zapadają w coś w rodzaju „półśnu”. Na przykład **żaby i jaszczurki** nie śpią tak głęboko jak niedźwiedzie, ale chowają się w dziurach, pod ziemią lub w mule na dnie stawów, gdzie przeczekują zimno. To się nazywa hibernacja lub odrętwienie.

Ciekawostką jest to, że organizmy niektórych żab mogą zamarznąć i odmarznąć na wiosnę i nadal żyć i normalnie funkcjonować!

Migracje – wędrówki ptaków

Ptaki to mistrzowie w dziedzinie podróży! Gdy tylko robi się zimno i brakuje pożywienia, wiele z nich odlatuje do cieplejszych krajów.

Przykłady: **bociany, jaskółki, żurawie, gęsi.**

Niektóre z nich pokonują tysiące kilometrów, np. rybitwa popielata leci z Arktyki aż do Antarktydy!

Zimowe zapasy i zmiana trybu życia

Zwierzęta, które nie zasypiają i nie odlatują, muszą jakoś przetrwać zimę na miejscu. Jak?

-*Wiewiórki* zakopują orzechy i nasiona jesienią, aby mieć co zjeść zimą.

-*Borsuki i lisy* aktywnie polują, ale rzadziej wychodzą z nor.

-*Sarny i jelenie* zmieniają dietę i jedzą korę, gałązki, porosty.

Zmiana futra – naturalny płaszcz!

Niektóre zwierzęta zmieniają futro na zimę, np. *zając*, *lis polarny*, *łasica* – robi się ono gęstsze i często jaśniejsze, żeby lepiej się maskować w śniegu.

Ciekawostki

W miastach wiele zwierząt korzysta z pomocy ludzi – ptaki jedzą z karmników, a jeże mogą się schować w kompostownikach. Warto pomagać dzikim zwierzętom podczas zimy, ale róbmy to z głową, by im tym samym nie zaszkodzić!

Zima to trudny czas, ale natura poradzi sobie ze wszystkim! Każdy gatunek ma swoje strategie i szlaki, by przetrwać zimno i brak pożywienia. Jedne śpią, inne uciekają, a jeszcze

inne liczą na zapasy i na nas. Świat przyrody nigdy nie przestanie zadziwiać. Nawet pod grubą warstwą śniegu!

Maja Martyniuk, klasa 7

źródło: internet

Jeszcze nie jest za późno!

Możecie napisać list do św. Mikołaja i wysłać go na adres:
Santa Claus, Arctic Circle, 96930 ROVANIEMI FINLAND

Kto wie? Może spełni Wasze marzenia...

Jakie sporty można uprawiać zimą?

Sporty zimowe to aktywności, do uprawiania na śniegu lub lodzie, które łączą ruch, zabawę i odrobinę adrenaliny. Najbardziej znanym sportem zimowym jest narciarstwo alpejskie, nazywane „królową sportów zimowych”.

Pomimo tego, że snowboard został odkryty zaledwie 60. lat temu, ludzie jeżdżą na nim równie chętnie jak na nartach. W latach osiemdziesiątych stał się pełnoprawnym sportem zimowym.

Warto poznać też sporty saneczkowe, takie jak: bobsleje (grupa kilku osób, która rozpędza bobslej i prędko do niego wsiada) oraz saneczkarstwo.

Zawodnicy pędzą po lodowym torze, rozpędzając się nawet do 120 km/h.

Na lodzie królują łyżwiarze.

Łyżwiarstwo figurowe zachwyca pięknymi piruetami i tanecznymi układami. Zawodnicy występują w parach lub samodzielnie.

Łyżwiarstwo szybkie wymaga wielkiej siły i niesamowitej wytrzymałości. Dużo emocji jest również na stadionach, gdzie rozgrywane są mecze hokejowe. To dynamiczny sport zespołowy, w którym liczy się refleks, celność i współpraca. Tłum szaleje i emocje są ogromne!

Skoki narciarskie to również widowiskowa dyscyplina, w której zawodnicy starają się osiągnąć jak najdłuższy i jak najładniej wykonany skok. Z tej dyscypliny polską legendą jest Adam Małysz.

Kolejny sport uprawiany na śniegu to biegi narciarskie. Zawody odbywają się w dwóch stylach: klasycznym (narty równoległe) oraz dowolnym (tzw. "łyżwowym").

Ostatnim sportem zimowym jest biathlon.

Polega on na tym, że uczestnicy poruszają się w ten sam sposób, co narciarze biegowi, tylko połączone jest to ze strzelectwem. Zawodnik musi oddać pięć strzałów - w pozycji leżącej lub stojącej. Jeśli nie trafi do celu, musi przejechać karne okrążenia.

W lutym 2026 roku odbędą się Zimowe Igrzyska Olimpijskie Milano/Cortina d'Ampezzo. Obejmą **15 dyscyplin sportowych**, które będą rozgrywane w różnych miastach gospodarzy - Bormio, Livigno, Predazzo, Tezero, Anterselva Werona, Mediolan oraz Cortina d'Ampezzo.

Zima a globalne ocieplenie

Zima od zawsze kojarzyła się z mrozem, śniegiem i zamrzniętymi jeziorami. Jednak w ostatnich latach coraz częściej zauważamy, że ta pora roku zmienia swoje oblicze. Zimy stają się krótsze, mniej przewidywalne, a obok łagodnych temperatur pojawiają się nagle, intensywne ochłodzenia. To zjawisko ściśle wiąże się z globalnym ociepleniem, które wpływa nie tylko na klimat latem, lecz także na to, jak wygląda zima w naszej części świata.

CZYM JEST GLOBALNE OCIEPLENIE?

Globalne ocieplenie to długotrwały wzrost średniej temperatury na Ziemi. Nie oznacza to jednak, że zimy znikną z dnia na dzień. Zmiany klimatyczne dotyczą głównie średnich temperatur rocznych oraz ekstremów pogodowych. W praktyce oznacza to większą niestabilność – upały latem mogą być intensywniejsze, a zimą pojawiają się gwałtowne ochłodzenia i burze śnieżne.

Dlaczego zimą bywa zimniej, chociaż klimat się ociepla?

Globalne ocieplenie może powodować silniejsze mrozy. Zaburzenia w cyrkulacji powietrza, zwłaszcza w tzw. wirze polarnym, sprawiają, że arktyczne powietrze łatwiej ucieka z północy i dociera do Europy. W efekcie możemy doświadczyć krótkich, ale intensywnych epizodów zimowych.

Obserwacje naukowców pokazują, że:

- średnia ilość śniegu na świecie maleje,
- ale w niektórych regionach śnieżyce stają się nagle wyjątkowo obfite.

Dzieje się tak dlatego, że cieplejsze powietrze może zatrzymać więcej wilgoci. Gdy temperatura spada poniżej zera, wilgoć ta zamienia się w bardzo duże ilości śniegu.

Jak ocieplenie wpływa na zimy w Polsce?

W Polsce zimy są coraz krótsze i cieplejsze, choć nadal mogą pojawiać się silne mrozy. W ostatnich dekadach średnia temperatura zimą wzrosła, a okresy ze śniegiem stają się mniej stabilne. Często występują zimy „mieszane”, z nagłymi skokami temperatury od plusowej do minusowej.

Zmiany klimatu wpływają nie tylko na pogodę, ale też na:

- bezpieczeństwo – ekstremalne warunki mogą utrudniać transport i powodować awarie,
- środowisko – roztopy i brak stabilnego śniegu wpływają na rośliny i zwierzęta,

- nasze życie – rachunki za ogrzewanie, dostęp do wody, zdrowie.

Każdy z nas ma wpływ na środowisko!

Możemy:

- ograniczać zużycie energii,
- korzystać z transportu publicznego,
- segregować odpady,
- sadzić drzewa i dbać o zieleni,
- uczyć się i rozmawiać o klimacie.

Julia Tarczyńska, klasa 7

Wycieczka do EcoGeneratora

W środę, 3 grudnia, klasa 4B była na wycieczce w EcoGeneratorze. Najpierw opowiem krótko, co to jest EcoGenerator. To zakład termicznego unieszkodliwiania odpadów dla Szczecina i okolicznych miast, znajduje się on na terenie Ostrowa Grabowskiego. To jedna z najnowocześniejszych spalarni śmieci w Europie, która przetwarza w energię z 176 tysięcy ton odpadów rocznie.

Głównym celem EcoGeneratora jest ochrona środowiska. Ma również za zadanie poprawę jakości życia mieszkańców.

Zwiedzając instalację, zobaczyliśmy, jak śmieci się spalają i jak jest to przeprowadzane. Najpierw śmieciarki przywożą śmieci do tak zwanego bunkra, w którym chwytak bierze różne śmieci i wrzuca je do dziury, w której jest ogień i odpady się spalają.

Pewnie zapytacie, jak to jest, bo przecież dym ze śmieci szkodzi środowisku. Na początku dym leci do kotła, w którym jest wysoka temperatura, później leci do kotła z wodą, a na koniec z ekokomina wylatuje sama para wodna. **Segregujmy śmieci!**

źródło zdjęć: facebook.com/ECOGenerator.Szczecin

Julek Duchnik, klasa 4

Nasza twórczość-

opowiadanie inspirowane

książką pt. „Mały Książę”.

autor: Maja Nightingale

Następną planetą, którą odwiedził Mały Książę była planeta influencera. W chwili przybycia chłopca influencer był tak zajęty, że nawet nie zauważył, iż ktoś przyszedł go odwiedzić. Ta planeta była znacznie większa od pozostałych i cała pokryta miękkim czerwonym dywanem.

-Dzień dobry! - powiedział Mały Książę.

Influencer, nie podnosząc głowy, wystawił chłopcu kciuk w górę.

-Dzień dobry!!- powtórzył, tym razem głośniej, Mały Książę.- Kim pan jest?

-Influencerem - odpowiedział nieznajomy.

-A kim jest influencer?- zapytał Mały Książę.

- To znaczy, że mam miliony folowersów, dużo pieniędzy i wyjeżdżam na egzotyczne wakacje. Mam wielu fanów i ludzi, z którymi współpracuję.

Mały Książę dopiero teraz zauważył, że influencer wygląda bardzo dziwnie.

- Dlaczego pan tak nietypowo wygląda? -zapytał zaniepokojony.

- Bo ludziom się to podoba - odpowiedział influencer nieco zirytowany.

- Czy to ich interesuje? – zapytał chłopiec, bo nigdy nie porzucał raz zadanego pytania.

- Na pewno - odpowiedział mu influencer. Po chwili dodał. - Gdy mam wielkie usta i tonę makijażu, to właśnie o mnie ciągle rozmawiają. Mam wtedy więcej wyświetleń i komentarzy, a dzięki temu więcej pieniędzy.

- A czy to jest prawdziwe? -zapytał Mały Książę.

- Nie – odpowiedział. - Co jakiś czas zmieniam wizerunek, aby nie znudzić się moim fanom.

- A dlaczego nie będzie pan po prostu sobą?

- Ty nic nie rozumiesz!!! Ja mam ludzi, którzy czegoś ode mnie oczekują, a dzięki nim mam wszystko, czego chcę - oburzył się nieznajomy.

Mały Książę rozejrzał się lepiej po planecie. Z lewej strony na czerwonym dywanie leżała sarta nieotwartych paczek od widzów, a po prawej - profesjonalny sprzęt do nagrywania. Chłopiec popatrzył za siebie, a potem znów na influencera i ruszył w dalszą podróż po planetach. „Dorośli są dziwni”- pomyślał.

Granie w planszówki to sposób na spędzenie czasu z bliskimi i świetna zabawa!

Zima to idealny czas na granie w gry planszowe, ponieważ długie wieczory zachęcają do wspólnej rozrywki, a planszówki pomagają ogrzać chłodną atmosferę.

Bawić się można z bliskimi i przyjaciółmi, w ten sposób mamy okazję, aby zintegrować się z rówieśnikami. W taki sposób możemy spędzać chłodne i ciemne popołudnia.

Istnieje bardzo wiele przeróżnych gier. Znajdziemy coś dla siebie wśród gier taktycznych, logicznych, pamięciowych lub nawet takich, przy których nie tylko będziemy siedzieć przy stole, ale także pogimnastykujemy się. Możemy wybrać

„Osadników z Catanu” - bardzo popularną grę strategiczną, „Splendor” - szybszą grę taktyczną, aż po „Twister’a” - zabawną grę ruchową. Przy każdej grze zabawa jest fantastyczna!

Dla dzieci ważne są przyjazne ilustracje, ciekawe postaci i kolorowa grafika, a dla dorosłych wciągająca strategia i planowanie oraz różne drogi do zwycięstwa.

Mamy też do wyboru gry karciane, niektóre łatwe i nieskomplikowane oraz takie, które wymagają większego skupiania oraz doświadczenia.

Pamiętajmy, że każda gra, czy planszowa, czy karciana, to świetny pomysł, aby spędzić miło czas, a przy okazji ruszyć głowę. 😊

Pograjmy w planszówki w te święta!

Marysia Gościńskiak, klasa 7

„Wesołych
świąt” w językach
europejskich:

Polska
Wesołych świąt

Brytania
Merry
Christmas

Francja
Joyeux Noël

Niemcy
Frohe Weihnachten

Włochy
Buon Natale

Hiszpania
¡Feliz Navidad!

Portugalia
Feliz Natal

Holandia
Vrolijk Kerstfeest

Belgia
Zalig Kerstfeest / Joyeux
Noël

Szwajcaria
Frohe Weihnachten /
Joyeux Noël / Buon
Natale

Austria
Frohe Weihnachten

Szwecja
God Jul

Norwegia
God Jul

Dania
Glædelig Jul

Finlandia
Hyvää joulua

Islandia
Gleðileg jól

Czechy
Veselé Vánoce

Słowacja
Veselé Vianoce

Węgry
Boldog Karácsonyt

Rumunia
răciun fericit

Bulgaria
Весела Коледа (Vesela
Koleda)

Grecja
Καλά Χριστούγεννα
(Kalá Christoúgenna)

Chorwacja
Sretan Božić

Serbia
Срећан Божић (Srećan
Božić)

Słowenia
Veseli božič

Czarnogóra
Srećan Božić

Macedonia
Рóлносна Среќен Божиќ
 (Sreќjen Božik)

Albania
 Gëzuar Krishtlindjet

Kosowo
 Gëzuar Krishtlindjet /
 Srećan Božić

Ukraina
 Щасливого Різдва
 (Shchaslyvoho Rizdva)

Rosja
 С Рождеством! (S
 Rozhdestvom!)

Bialoruś
 З Калядамі! (Z
 Kaliadami!)

Moldawia
 Crăciun fericit

Turcja
 Mutlu Noeller

Malta
 Il-Milied it-Tajjeb

Cypr
 Καλά Χριστούγεννα /
 Merry Christmas

Luksemburg
 Schéi Chrëschtdeeg

Estonia
 Häid jõule

Lotwa
 Priecīgus Ziemassvētkus

Litwa
 Linksmų Kalėdų

Irlandia
 Nollaig Shona Duit

Andora
 Bon Nadal

Monako
 Joyeux Noël

San Marino

Buon Natale

Watykan
 Natale felice / Buon
 Natale

UŚMIECHNIJ SIĘ!

Przedszkolak pyta kolegę:
- Co dostałeś na gwiazdkę?
- Trąbkę.

- Mówiłeś, że dostaniesz lepsze prezenty!
- To super prezent! Dzięki niej zarabiam codziennie złotówkę!
- W jaki sposób?
- Tata mi daje, żebym przestał trąbić!

Przed świętami Bożego Narodzenia tata przyniósł do domu choinkę i wstawił do specjalnego stojaka. Po chwili mama mówi do córki:

- A teraz Małgosiu, ubierzemy choinkę!
- A w co ją ubierzemy? W sweterek, sukienkę czy w garnitur?

Jasio pisze list do świętego Mikołaja:

- Chciałbym narty, łyżwy, sanki i grypę na zakończenie ferii świątecznych!

Spotykają się dwaj kumple tuż przed Bożym Narodzeniem:

- Kupiłeś już coś pod choinkę?- pyta pierwszy
- Tak, stojak- odpowiada.

Jasio mówi do mamy:

- Mamusiu, chciałbym ci coś ofiarować pod choinkę.
- Nie trzeba, syneczku. Jeśli chcesz mi sprawić przyjemność, to popraw swoją jedynekę z matematyki.
- Za późno, mamusiu. Kupiłem ci już perfumy.

Zosia Ordysińska, klasa 8

Piszą dla Was:

Manuela Sobolewska, klasa 7, Maria Gościński, klasa 7, Maja Martyniuk, klasa 7, Paulina Studniak, klasa 7, Julia Tarczyńska, klasa 7, Pola Ziemann, klasa 8; Zosia Ordysińska, klasa 8, Julia Abramowska- Gołąb, klasa 6, Julek Duchnik, klasa 4.

Opiekun: Patrycja Ponieważ